

XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e. o.
(opgericht 1 mei 1955)

Jaargang 20 no.4
September 2016

**Afdeling 'Wageningen en omgeving' van Succulenta,
Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en
andere succulenten**

Kleurige oase tussen beton

Toen mijn echtgenote me mededeelde dat de volgende bijeenkomst van Succulenta plaats zou vinden in de Botanische Tuinen bij Utrecht had ik even mijn bedenkingen. Ik ben toch al niet zo'n liefhebber van autorijden in dat deel van ons land dat we grofweg het "westen" noemen maar toen ik op de wegenkaart zag dat die Tuinen ook nog eens midden tussen de snelwegen lagen was mijn verwachtingspatroon niet optimaal te noemen.

Maar zie hoe een mens zijn mening moet veranderen! Het laatste gedeelte van de reis er naar toe ging niet zo vlot want ik reed het tweede bord van "De Uithof" voorbij en dat gaf ons nog even de gelegenheid om het dorp te bezoeken waar ons weer vandaan schijnt te komen. Maar toen we eenmaal de Harvardlaan gevonden hadden en ik het gevecht met een slagboom van het parkeerterrein gewonnen had gingen we het laatste stukje lopend naar de Botanische Tuinen. Die moesten volgens een aardige studente toch echt nog wat verderop liggen maar we begonnen het eerste groen te ontwaren tussen de betoncultures van onze moderne tijd.

Erik, onze gids deze avond

Erik deed de toegangspoort voor ons open en nam ons mee naar de kantine waar iedereen reeds zat te wachten.

Ongeveer acht personen hadden de weg naar Utrecht gevonden.

Erik, als gids in functie deze avond, nam ons meteen mee naar buiten waar voor mij toch wel een wereld openging. Hoge bomen op een heuvel schermde de bebouwing bijna geheel af, veel planten en struiken stonden in bloei en maakten van de tuinen een kleurige oase.

Erik leidde ons groepje langs mooie waterpartijen, langs bamboebossen waarvan de bomen in een enkel seizoen 11 meter hoog worden, langs hoogveengebiedjes en door indrukwekkende rotstuinen.

Fort aan de Hoofddijk

De aanleg van deze rotstuinen werd mogelijk gemaakt door de aanleg van een militair fort aan de Hoofddijk, dat deel uitmaakte van de Hollandse waterlinie rond onze grote steden. Het fort verdedigde een deel van de linie dat niet onder water gezet kon worden vanwege hoogteverschillen in het toenmalige landschap. Het fort zelf was van baksteen opgetrokken maar daar bovenop werd een vele meters dikke laag grond gestort die de granaatinslagen van de kanonnen uit die tijd (1875) moest neutraliseren.

Het fort heeft nooit dienst gedaan maar werd ook niet afgebroken. Daarvan is bij de overplaatsing van de Botanische Tuinen in 1963 vanuit de binnenstad van Utrecht naar deze locatie gebruik gemaakt om bovenop het fort een schitterende rotstuin aan te leggen. De verhoging was er, er stonden al hoge bomen in de metersdikke laag grond en met behulp van veel steen ontstond er een echte bergtuin. Daarin werden slimme uitsparingen gemaakt waardoor het water afgevoerd kan worden en waar het ook opgeslagen kan worden voor gebruik in droge tijden. Paden over de rotsformaties maken de tuin toegankelijk voor alle liefhebbers van de bergflora.

Onderzoek

In het fort onder de rotstuin en in enorme kassen op een ander deel van het terrein zijn veel onderzoekers en studenten bezig met b.v. de effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de landbouw en andere onderzoeken zoals het vergroten van de productie van Kroosvaren, een plantje dat zeer snel groeit en zeer veel waardevolle grondstoffen bevat. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de Wageningse universiteit.

Botanische Tuinen zijn er dus niet alleen voor de esthetica maar dienen ook zeer praktische doelen.

Tot slot kregen we van Erik een zeer fraai uitgevoerd gedenkboek van de Botanische Tuinen met de mooiste planten uit de hele wereld. Volgens Erik zijn dat er alleen in zijn werkplek al 11.000! Daar zijn de leden van onze vereniging amateurs bij natuurlijk, maar we genieten uiteindelijk in onze kassen en kasjes ook van elke bloeiende plant!

Henk van Doorn

Kasbezoek in Overberg 28 mei 2016

Op zaterdag 28 mei was er het jaarlijks kasbezoek bij één of meerdere leden. Ditmaal wilde de afdeling wel eens inspecteren hoe het er in het landelijke Overberg bij Kathelijne en Coert aan toeging. We hadden het gras geknipt en Kathelijne had na enige chantage zelfs een appeltaart gebakken en verder dachten we het spul wel met de hulp van 1000 liter Bims aan te kunnen. Stipt om 1 minuut voor 10 kwamen Anton en Joke er aan, ze wilden kennelijk de drukte voor zijn, maar dat lukte niet helemaal, want er bleven maar mensen komen. Anton had enige leuke planten voor de rotstuint meegenomen en terwijl we dat in ontvangst namen kwamen de herstellende Ben Cornelissen en de anderen uit Lunteren, Cor met Anke, er stipt achteraan, ze staan daar zeker gelijk met de kippen op daar in Lunteren. Cor dacht we het in het landelijke Overberg zo arm hadden dat hij wat zelf geteelde sla met groene luis meegenomen had zodat we die dag nog iets zouden kunnen eten, hartstikke lekker Cor! Al snel werd hij gevolgd door Ben Tänzer die, hoewel hij eigenlijk niet kon, zich toch maar van een andere verplichting had losgescheurd.

Ook met Jan Kramer ging het weer wat beter, hij kon daardoor gelukkig ook weer van de partij zijn en ook Ad van der Mispel bleek al snel tot onze trouwste leden toegetreden te zijn, hij was al weer present. Met Ad kun je zowel over cactussen als vetplanten praten, maar eigenlijk geniet hij zichtbaar van alle planten, inclusief rotstuinen en geeft bovendien nog gratis praktische tips voor het tegengaan van groene alg op de paden, azijn dus! Joke en Henk van Doorn waren na hun Utrechtse Hortus avontuur weer boven water gekomen, ze waren daar eerst in files terechtgekomen, daarna

omgereden en hadden uiteindelijk ruim een km van de hortus een betaalde parkeerplek gevonden. Overberg was gelukkig makkelijker, dus ze hadden er weer zin in. Nadat we Henk tot hoofd Bims scheppen en Cor tot zakophouder hadden benoemd verliep de verkoop van de Bims daarna ook op rolletjes.

Ook een nieuw lid meldde zich, Paul Gallmann, en hij vond het helemaal niet erg dat ik hem tot 2 keer toe Hans noemde terwijl hij toch Paul heet. Hoewel de weerberichten een week lang regen voorspeld hadden en we ons daar enigszins op voorbereid hadden konden we heerlijk in de tuin zitten. Fred en Ineke sloten zich daarbij gezellig aan en bekeken kas en tuin. Johan meldde zich om 12 uur, hij dacht dan zowel Chris te treffen om haar de foto's van het Hortusbezoek te geven, als ook de rest van de afdeling nog te kunnen zien. Maar Chris had zich wegens een opspelende rug helaas moeten afmelden en een aantal leden was al vertrokken. Gelukkig kwam Gerard van Huffel er nog snel bij die zich eindelijk een keer had kunnen ontdoen van huis, haard, vrouw, kinderen en kleinkinderen en ook Evert had zich weten los te rukken van zijn postzegels en had een hele bak herfstasters voor ons meegenomen.

Toen de laatste bezoeker om 15.30 vertrok konden we op een droge, gezellige dag terugkijken. Naast de gezelligheid en het beter leren kennen van de clubleden door het praten over onze plantjes is dat zeker een goede reden wat vaker bij elkaar op bezoek te gaan. We hopen dat de band tussen de leden hierdoor weer wat hechter is geworden, alle leden die ons bezochten bedankt, wij vonden het in ieder geval erg gezellig!

Coert van Dijk

De avond van 9 juni

Opening

Coert opent de bijeenkomst met een speciaal woord van welkom voor Frans Mommers. Hij is de voorzitter van de landelijke vereniging. Frans bezoekt een aantal plaatselijke afdelingen om een indruk te krijgen van wat er leeft onder de leden.

Rondvraag

Daarna wordt er begonnen met de rondvraag. Ad heeft de “Koningin van de nacht” gekust en daar een aantal jonkies aan over gehouden. Liefhebbers kunnen voor een stek bij hem terecht deze avond.

Evert, onze penningmeester, is een gelukkig man want alle leden hebben per 31 mei hun contributie al overgemaakt. Verder deelt hij mee dat de verkoop op de geraniummarkt ongeveer € 80 heeft opgebracht. Hulde voor de mensen die de hele dag hebben meegewerkt!

Anton schenkt een aantal plantjes aan de leden.

Frans Mommers constateert dat de afdelingen meer leden krijgen. “De cactussen hebben de wind weer wat in de stekels“. Ook vertelt hij dat er problemen zijn wat betreft de import van onze stekelige vrienden in ons land. Succulenta daagt het Ministerie voor de rechter vanwege die problemen. Volgens het Financieel Dagblad zijn afbeeldingen van cactussen op bv. bakers en kleding financieel aantrekkelijk. Dàt blad moet het toch wel weten zou je zeggen.

Evert vertelt dat de plaatselijke media onze afdeling al 1000 leden toedichten ! Dat wordt wat krapjes op de tweede donderdag van de maand!

Plant van de maand

Cor is deze maand de spreker met meerdere planten van het geslacht Lophophora. Deze planten staan ook bekend onder de naam “Duivelswortel“ omdat ze vanwege hun geestverruimende werking door de Indianen werden gebruikt bij hun rituelen. Lophophora's hebben veel zonlicht nodig. Ze moeten in hoge potjes worden gehouden vanwege hun lange penwortel. Verder is het een makkelijk houdbare plant. Wel oppassen voor wolluis! De volgende “Plant van de maand“ is voor Coert.

Plantenbespreking

Joke heeft twee planten meegebracht, een kleine Tylecodon leucotrix en een lief bloeiende Sinningia “Pretty bell“. Het is nu de bloeitijd voor de Tylecodons. Bij Johan bloeien ze allemaal en ook bij Hennie Mol stond deze plant fraai in bloei.

Elly heeft een vraag over de verkleuring van haar Aztekium hintonii.

Ad constateert ook een verkleuring van zijn Pachypodiumsucculenten . Eric denkt dat de verkleuring te wijten is aan de bemesting.

Coert laat nog even Lobivia tegeleriana zien. Het is een leuke plant die eenvoudig te houden is.

Gerard over grondsoorten

Gerard heeft voor grondsoorten, hoe kan het ook anders, 2 grondregels :

1. Grond moet luchtig zijn voor een goede stofwisseling.
2. Grond moet mineraalrijk zijn. Turf moet met mate worden gebruikt. De PH moet tussen de 5 en de 6 liggen. Er is altijd bemesting en bestrijding nodig.

Bims: is inert en voegt dus niets toe aan de PH maar maakt de bodem wel lossier.

Potgrond: hieruit moeten de grove stukken worden verwijderd om ziekten te voorkomen. Potgrond, Bims en Cocopeat hebben vaak een ongelijke grofheid.

Cocopeat: neemt altijd water op.

Inveegsplit: is grover dan brekerzand en soms zit er bestrijdingsmiddel in.

Perliet: niet gebruiken wegens gevaar van het stof voor je longen !!!!!

Voor zaailingen moeten we alleen maar zaai- of stekgrond gebruiken. De grond afdekken met gewassen aquariumgrint.

Als besluit legt Gerard de nadruk op samenwerking tussen grond en kweker. Daar hangt het resultaat van af. Iedereen heeft zijn eigen manier van water geven.

Erik benadrukt het belang van verpotten na twee jaar. De grond klinkt in en dan komt er in de onderlaag geen zuurstof!

In de pauze vraagt Gerard met zijn bekende, bescheiden stemgeluid om loten te kopen. Na de verloting: “ Jongelui, het was me weer een waar genoegen “.

Gerard over enten

Hij wil een paar dingetjes aanstippen:

Enten is onnatuurlijk! Maar waarom doen we het dan?

1. Plant gaat op onderstam mooier groeien en bloeien.
2. Er zijn planten die op eigen wortel niet groeien. Die hebben gewoon andere wortels nodig.
3. Grote zuilcactussen die te groot worden. Daarvan kun je de bovenkant afsnijden. De centrale vaatbundels van moederplant en ent moeten elkaar raken!
4. Wat wil je hebben? Geen klein plantje op grote onderplant vanwege de esthetica. Gerard laat voorbeelden zien van esthetische en niet-esthetische entingen.
5. Winterharde planten gebruiken voor het enten op winterharde

- moederplant. Het moet een goede onderstam zijn die de ent niet opjaagt .
6. Hoe korter de onderstam hoe minder de groei. De onderstam moet recht afgesneden worden anders wordt de ent gelanceerd.
  7. Gebruik vierkante potjes om elastiekjes over de ent vast te zetten .
  8. De lucht onder de ent verwijderen door hem zachtjes te draaien.
  9. Werk schoon! Mesjes reinigen met spiritus om vet te verwijderen.

Hierna kregen de aanwezigen de opdracht voor het opzetten van een ent met begeleiding van Gerard. Na verricht werk werd het tijd om naar huis te gaan en Coert wenste iedereen een behouden thuisvaart.

Joke en Henk van Doorn

Kasbezoek in de Betuwe

Woensdag 15 juni had de crème de la crème van de afdeling zich verenigd om gezamenlijk weer eens de Betuwe aan te doen. Het doel: het kasbezoek bij kwekerij van Workum, waar onze leden Eric en Dirk-Jan ons hartelijk ontvingen en daarna de traditionele kersen bij Fred en Ineke Tijssen. Toen we om 19 uur naar binnen wilden gaan stuitten we op Jan Blommert die met zijn vrouw Greet ook van de partij was. Ze hadden een verjaardag in de buurt en hadden bedacht dat ze dit zo goed konden combineren.

Binnen was Johan al door de kas aan het struinen en alles uitgebreid aan het bekijken. De verkoopplanten stonden er prachtig bij, we bekeken ook nog de planten van de verzameling en de aasbloemen van Dirk-Jan, maar het meest indrukwekkend vind ik altijd de enorme hoeveelheden zaailingen die er fantastisch bij stonden, het geheim van de kweker want dat lukt ons toch niet zo.

Elly en Cor waren ook gezellig aan het shoppen, ze vinden altijd weer wat leuks bij Eric.

Ben Cornelissen, vergezeld door echtgenote Elisabeth, zag er weer stralend uit, ze waren net terug van Terschelling en hij had er weer zin in, helaas had hij de avond over de samenstelling van grond moeten missen, moet je maar niet op vakantie gaan Ben!

Het is altijd weer gezellig als Jan Sevenster zich bij het gezelschap van de afdeling voegt, door zijn leeftijd is hij niet meer zo vaak in staat de bijeenkomsten bij te wonen, maar bij deze gelegenheid kon en wilde hij er

bij zijn. Ook heeft hij een aantal prachtige boeken uit zijn bibliotheek aan de afdeling geschonken, waarvoor we hem heel heel hartelijk danken.

Ook Jan Kramer was er natuurlijk weer bij en hij had ondanks zijn gebrek aan ruimte zelfs 3 planten gekocht onder meer een Chamacereus met gele bloem.

Ad van der Mispel was op tijd teruggekomen uit België om dit speciale gebeuren bij te kunnen wonen en kon zijn ogen niet geloven wat er allemaal voor moois te koop was en dat voor zo weinig geld.

Onder een lekker kopje koffie werden intussen heel wat verhalen uitgewisseld.

Erik Bruinenberg met Samira waren er natuurlijk ook weer en terwijl Erik de kas en de planten inspecteerde, kon Samira gezellig met een dochter van Eric spelen.

Fred gaf het sein naar Andelst te gaan, maar toen moest er eerst nog even afgerekend worden en oh ja Lies Oudshoorn wilde nog wat grond meenemen en dat bracht anderen weer op een idee om het ook te doen.

In optocht gingen we naar Andelst terwijl intussen de regen met bakken uit de hemel begon te vallen, goed voor de grond was het algemene commentaar.

Bij Fred konden we de prachtig aangelegde rotstuin bewonderen, wat een werk moet daarin gestoken zijn, maar ook de cactussen waaronder een aantal grotere exemplaren trokken de aandacht.

Intussen werden we van drinken en eten voorzien, helaas waren de kersen door Fred niet goedgekeurd, ze hadden onvoldoende kwaliteit, maar gelukkig waren ze vervangen door echte Betuwse druiven, tenminste als er zoiets bestaat! Het bleef intussen maar regenen en misschien kwam het ook wel daardoor dat er een grote aandrang ontstond om het toilet in huize Tijssen te bezoeken, het leek wel of we ook daar in optocht naar toe wilden. We kunnen terug zien op een goed bezochte leuke avond en bedanken Eric en familie en Fred en Ineke voor de hartelijke ontvangst.

Coert van Dijk

Ledenlijst

We mogen weer een nieuw lid verwelkomen:

Paul Gallmann, Jeudestraat 75, 4011 GJ Zoelen

Email: w.gallmann@upcmail.nl

Activiteitenkalender

Vetgedrukte tekst heeft betrekking op activiteiten van onze eigen afdeling. Meer informatie over landelijke activiteiten is te vinden in de gele pagina's van Succulenta.

9, 10 en 11

september: ELK in Blankenberge

13 oktober: grote najaarsverloting

**10 november: lezing door Henk Ruinaard over zijn reis door de USA
in 2013 – deel 1**

8 december: gezellige avond

Contact

Coert van Dijk, tel: 0343-481508, email: coerthvandijk@planet.nl

Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris@planet.nl

Lidmaatschap

Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Contributie overmaken op rekeningnummer NL42 INGB 0007 4090 94 ten name van: Succulenta afd. Wageningen e.o.

Vergaderlocatie

Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"

Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601